

Nieuws uit de Hervormde Gemeente Elspeet

2022 | Week 32-33

Predikant: ds. M. van Kooten

Nunspeterweg 4

8075 AC Elspeet

Tel. 0577-491206

E-mail: m.vankooten@solcon.nl

Scriba: ouderling J. Fijan

Zichtweg 3

8075 CN Elspeet

Tel. 0577-491098

E-mail: scriba@hervormd-elspeet.nl

IBAN Coll. van Kerkrentmeesters Herv. Gem.:

NL29 RABO 0384 7680 75

IBAN Coll. van Diakenen Herv. Gem.:

NL61 RABO 0347 5000 99

Diensten

D.V. zondag 14 augustus

09.30 uur ds. M. van Kooten

15.00 uur ds. M. van Kooten

D.V. zondag 21 augustus

09.30 uur kand. L. Schouten

15.00 uur ds. J.J. Mulder te Krimpen a/d IJssel

Collecten

14 augustus

1. Kerk

2. Instandhouding predikantsplaats

3. Kerk

21 augustus

1. Diaconie

2. Kerk

3. Instandhouding predikantsplaats

Van harte aanbevolen

Kinderoppas

14 augustus

Francine van der Zande-Roordink, Teunie Bossenbroek-Mulder en Louisah Huisman

21 augustus

Eveline de Ruiters-Monster, Erica Koetsier-Schuiteman en Anne van de Top

Radio Oranjehof Elspeet

Vanaf september 2022 weer op maandag- en woensdagmorgen van 10.30-11.15 uur

Aan alle lezers van het Oranjehofnieuws,

In juni waren de lezingen over Bunyans Christenreis afgelopen. Het boek was uit. In 30 lezingen hebben we het doorgenomen, er over gemediteerd en de psalmen erbij gespeeld en gezongen. Veel reactie heb ik er niet op gekregen. Dat was zo af en toe eens. Maar toch is gebleken dat er luisteraars waren. En daar willen we het voor doen.

Daarom willen we doorgaan met de tweewekelijkse lezingen op de woensdagmorgen. De opzet blijft wel gelijk aan de vorige.

In de nieuwe lezingen willen we ook een boek van John Bunyan lezen nl. 'De Heilige oorlog'

De 'Heilige oorlog' is een wat minder bekend boek van Bunyan, maar niet minder leerzaam. In dit boek wordt de ziel voorgesteld als een stad die wordt belegerd door een listige vijand, de satan. De ziel geeft zicht over aan hem (de val). Daarna wordt de ziel belegerd door de wettige Koning, Immanuel. Na veel strijd wordt de vijand uitgedreven, de stad heroverd en neemt de Koning Zijn intrek erin.

Wilt u hierover een vraag stellen? Dat kan telefonisch 0577-723192 of per mail aan: oordende@filternet.nl

De eerste uitzending over dit boek ik op 7 september 2022. Opnieuw hopen we voor de luisteraars iets te mogen betekenen en samen iets te mogen leren van het Woord van God.

Ook de zangmomenten en uitzendingen van mw. A. van Ark zullen bij leven en welzijn weer worden begonnen. Mw. Van Ark zingt met een groepje mensen psalmen op verzoek.

Woensdagmorgen 14 sept. mw. A. van Ark: psalmen op verzoek. Wilt u voor iemand een psalm aanvragen? Bellen naar 0577-492059 of mailen naar jvanark@solcon.nl of info@oranjehof.org. Alle uitzendingen zijn vanuit de Hersteld Hervormde Kerk en te beluisteren via kanaal 58 op de kerkradio en <https://www.hhgelspeet.nl/preek-luisteren>.

Met een hartelijke groet,
C.A. van 't Noordende.

Oranjehofkoor

Met de komst van de coronapandemie zijn de zangmomenten op woensdag van het Oranjehofkoor gestopt. Meermalen heb ik de vraag gekregen: gaan we weer zingen.

Tijdens de pandemie en daarna is er veel overleg geweest met de directeur, mw. De Visser.

Met name over de vraag: gaan we weer met het koor zingen of niet?

In het voorjaar 2022 was het nog een paar maanden voor de zomervakantie dat we besloten om het over de zomer heen te tillen. Veel mensen zijn ziek geweest. Er zijn er ook die door de corona niet meer kunnen zingen. Er zijn er helaas ook overleden.

Nu zouden we wel weer willen beginnen met het Oranjehofkoor. Alleen is de vraag: zijn er nog zangers en zangsters? Zingen is fijn om te doen. Luther zei al: zingen is dubbel bidden. Er zijn veel mensen die naar zingen luisteren. Maar het zelf doen komt dieper in het hart! Zingt u mee? Kom gewoon op deze activiteit. Moeilijke uitvoeringen zijn er niet! Met het Oranjehofkoor zingen we Psalmen en geestelijke liederen. Op dinsdag 6 september wil ik graag in de Oranjehof inventariseren wie er met het Oranjehofkoor wil zingen. Ondergetekende zal op 6 september om 10.30 uur aanwezig zijn in het WOC. Wilt u zich dan aanmelden alstublieft? Dan kunnen we ook afspraken maken over de zangmomenten. Met een hartelijke groet,
Dhr. C.A. van 't Noordende, dirigent.

Gerrit Boxman predikant te Elspeek 1874-1877

Gerrit Boxman werd geboren 28 november 1824 te Muiden. Zijn vader was Aart Boxman. Hij was gehuwd met de in Amsterdam geboren Geertrui Brouwer

(1792-1859). Wat vader Aart voor werk deed is onbekend. Wel weten we dat het echtpaar zich in Antwerpen vestigde. Aldaar is het eerste kind geboren genaamd Jan Carel in 1819. Deze is later scheepstimmerman geworden. Na Jan Carel volgde Maria Gesina (1820-1841) die naaister werd en ongehuwd bleef. Inmiddels was de familie Boxman naar Muiden verhuisd. De derde telg was Cornelis (1823-1885) die evenals zijn oudste broer scheepstimmerman werd. Vervolgens Gerrit –over wie het in dit artikel met name gaat- en Geertrui die in 1827 werd geboren, kort na het overlijden van haar vader. Moeder Geertrui was dus op de leeftijd van 35 jaar reeds weduwe met een kindertal in de leeftijd van 8,7, 4, 3 en een zuigeling. Moeder Geertrui is na het overlijden van haar man winkelierster geworden om in het onderhoud van de kinderschare te voorzien. Reeds in april 1828 stond ze bij het graf van haar jongste meisje en naamgenote, die ruim een jaar is geworden. In 1834 is moeder Boxman kosteres geworden in de oude kerk te Muiden. In de boeken van de burgerlijke stand van Muiden staat opgegeven dat moeder Geertrui kosteres was bij haar overlijden in 1859. Ze is dus 25 kosteres geweest. Het verhaal gaat dat toen zij werd aangesteld een medesollicitant uit rancune op zondagavond 13 april 1834 de kerk onder het orgel in brand stak. Gelukkig was men er bij tijds bij met drie brandspuiten maar er was inmiddels veel schade ontstaan zodat de kerk werd gesloten en een jaar later pas pas weer met een bijzondere plechtigheid werd geopend. Later zou Hendrik Boxman, een kleinzoon van haar zoon Cornelis 1906 tot 1961 plaats nemen achter het klavier van het orgel van die zelfde kerk. Gerrit die toen tien jaar was zal ongetwijfeld zijn moeder hebben geholpen bij de arbeid in het huis des gebeds. Muiden was destijds een kerkelijke gemeente met beslist gereformeerde grondslag.

Gerrit die tot zijn 53e vrijgezel bleef was aanvankelijk landbouwer en paardenkoopman. Op latere leeftijd ervaarde hij de roeping tot het predikantschap. Hij studeerde theologie te Utrecht en kreeg na afronding van zijn studie in 1872 beroepen naar Hei en Boeicop, Nieuwe tonge, Polsbroek, Schoonrewoerd, Waverveen en Westbroek. Hij nam het beroep naar Westbroek aan en deed op 21 juli 1872 aldaar intrede na bevestigd te zijn door de Kohlbruggiaanse predikant Gobius du Sart uit Nijkerk. Oud-ouderling G. Masmeijer die de kerkgeschiedenis van Westbroek boekstaafde schreef: 'Zo werd Westbroek zijn eerste gemeente, en al was hij niet jong meer, 47 jaar, hij begon al aanstonds de aloude leer der vaderen te prediken. Een rijke Christus voor een arme zondaar, en het volk

dat de Heere de heirscharen als zijn God had aangenomen verlustigde zich in de prediking, ja zelfs kwamen er vele afgescheidenen terug naar de kerk der vaders, waarvan er velen gebleven zijn na zijn vertrek. Dat zijn prediking vruchten droeg bewees ook de getrouwe kerkgang en de eeuwigheid zal openbaren wat ook zijn woord heeft uitgewerkt'. Ook de diaconiecollecten namen enorm toe tijdens zijn verblijf aldaar. Op 25 oktober 1874 nam hij afscheid in verband met zijn vertrek naar Elspeet. Hij deed aldaar op 1 november 1874 intrede. De bekende emeritus predikant A.P.A. du Cloux, woonachtig te Bedum –die kort te voren in Elspeet vergeefs werd beroepen– was de bevestiging. Hij preekte uit Jesaja 52:7: 'Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten desgenen, die het goede boodschap, die den vrede doet horen; desgenen, die goede boodschap brengt van het goede, die heil doet horen; desgenen, die tot Sion zegt: Uw God is Koning.' Boxman deed intrede met een preek over 1 Kor.3:11: 'Want niemand kan een ander fundament leggen dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus'. Over de periode Elspeet is er niet veel bekend. Boxman kreeg vier beroepen tijdens zijn Elspeetse periode. Reeds na drie maanden kwam een roep uit de buurgemeente Nunspeet. Boxman bedankte. Dat deed hij ook betreffende volgende beroepen uit Poortvliet en Arnhem. Toen Oud-Alblas een beroep op hem uitbracht nam hij dat aan. Een van de oorzaken van vertrek was dat zijn tractement niet werd uitbetaald. Hoewel dit een kwestie was van de kerkvoogdij legde hij het op het bordje van de kerkenraad en wenste dat er hulp zou worden ingeroepen van het Classicaal Bestuur. Hoewel Boxman kind noch kraai had moest hij toch ook rond zien te komen. Een arbeider is zijn loon waardig zegt Gods Woord (Luk.10:7). Op één ouderling na wenste niemand de zaak aanhangig te maken. Ze hoopten dat alles in de minne zou worden geschikt. Op 29 april 1877 nam Boxman afscheid. Hij preekte bij die gelegenheid over Exodus 15:3 'De HEERE is een Krijgsman, HEERE is Zijn naam', een gedeelte uit het lied van Mozes na het oversteken van de Rode Zee. Op 6 mei 1877 deed hij intrede te Oud Alblas. Op 1 augustus 1878 trad hij in het huwelijk met Adriaantje Anna van Nugteren (1836-1924) die afkomstig was uit Oud Alblas. Hun huwelijk bleef kinderloos. Boxman nam geen blad voor zijn mond. Dat bleek in Elspeet bij het nalaten van het uitbetalen van zijn wedde. Hij liet niet na op de kansel bepaalde persoonlijke kwesties ter sprake te brengen. Dit kostte hem wel eens kerkgangers. Dat laat onverlet dat hij in Oud Alblas ook opkwam voor de ere Gods in de hervormde kerk. Met name toen in 1879 een kerkordewijziging van kracht

werd betreffende het godsdienstonderwijs die nog meer dan voorheen de deur opstelde in de kerk voor het moderne gedachtengoed ging er een schrijven uit naar de synode. Er was namelijk een besluit genomen dat men als godsdienstonderwijzer of als lidmaat zich aan de belijdenis der kerk zou houden wat betreft de geest en hoofdzaak daarvan. In de brief schreef de kerkenraad van Oud Alblas: 'Door een kunstdeur te maken kunnen moderneren, die geen deel aan de Godmenselijke Christus hebben ingelaten worden'. In de brief besloot de kerkenraad dat zij zich zouden gedragen alsof de nieuwe wijziging niet bestond. Inmiddels schreef ds.Boxman wel in de notulen aangaande de censura morum dat men eigenlijk naar de letter de tucht niet meer kon handhaven. Voor de dolerenden is dat destijds een breekpunt geweest om de hervormde kerk te verlaten. Boxman die in het jaar van de doleantie overleed heeft dienaangaande nooit pogingen ondernomen daarin mee te gaan. Ook zijn zeer bezorgde kerkenraad niet. Dat deed wel ds. D.M. Boonstra die Boxman opvolgde. Hij schreef destijds een brochure waarin hij de predikanten hekelde die in de vaderlandse kerk bleven. Zelf keerde hij overigens na enige jaren weer terug in de Nederlandse Hervormde kerk en diende o.a. de gemeenten Oene, Wezep en Elburg. Laatsgenoemde gemeente zelfs tweemaal.

Tijdens de periode dat Boxman Oud Alblas diende kreeg het kerkinterieur tijdens de zomer van 1882 een uitgebreide schilderbeurt. Dat betekende dus ook alle kerkbanken, inclusief de nummering van de banken voor nog geen driehonderd gulden. Wij wrijven nu onze ogen uit wanneer we lezen dat met meerderheid van stemmen besloten werd om vier weken de kerk geheel te sluiten. Men zag blijkbaar geen kans om op alternatieve wijze (eventueel hagepreek) door te gaan. Of vertrouwde men dat de gemeenteleden zich thuis zouden verdiepen in het overjarig koren? Men was daar namelijk in die dagen in de Alblasserwaard zeer vertrouwd mee. Tijdens Boxmans ambtsperiode in Oud Alblas kreeg hij twaalfmaal een beroep. Dat was in 1878 Nieuwerkerk a/d IJssel, Rouveen, Rotterdam-Charlois, Nunspeet en Oud Beijerland. In 1880 volgden Oud-Vossemeer en Dinteloord. In 1881 bracht Molenaarsgraaf een beroep op Boxman uit. Een jaar later brachten Poortvliet en Poederoyen tevergeefs een beroep op hem uit. In 1883 volgde een beroep naar Goudswaard en in 1884 naar Giessen (NB). Hij overleed plotseling op 17 mei 1886. Zijn vrouw met wie hij ruim zevenenhalf jaar getrouwd was geweest stelde de rouwbrief als volgt op: 'Het behaagde de Heere van leven en dood mijn echtgenoot,

de Weleerwaarde Heer G.Boxman, predikant alhier in de ouderdom van eenenzestig jaren en zes maanden tot Zich te nemen; zwaar treft mij dat onverwachte verlies, doch ik hoop Gode te zwijgen. Mij van Uw deelneming overtuigd houdende ben ik zijn diep bedroefde weduwe A. Boxman- v. Nugteren'.

Hij ligt begraven te Oud Alblas waar een steen zijn graf dekt met de Schriftwoorden: 'Zalig zijn de doden die in de Heere sterven'. Zijn vrouw is 38 jaar later in hetzelfde graf begraven. De grafsteen is aangeboden door de familie Verspuij zoals we onderaan de grafplaat kunnen lezen. De kerkgeschiedenis-schrijver van Westbroek merkt op: 'Zo was dan ds.Boxman gestorven, hij was niet meer, maar zijne voeten waren staande in Uwe poorten, o Jeruzalem'.

Bij de diensten

Komende zondag hoop ik tweemaal in uw midden voor te gaan. In de morgendienst lezen we Zacharia 10 en in de middagdienst vervolgen we de behandeling van het Onze Vader aan de hand van zondag 48 van de Heidelberger, betreffende de bede 'Uw koninkrijk kome'. Op de wijs van Psalm 87 bracht Hazeu het als volgt onder woorden:

Uw koninkrijk koom' toch o Opperwezen
Dat is: Regeer ons door Uw woord en Geest
Opdat men U met onderwerping vreest
En Gij door alle scheps'len wordt geprezen.

Bewaar Uw kerk, wil die nog steeds vermeren,
Verstoort het rijk des satans en 't geweld
't welk zich verheft of tegen U zich stelt;
Doe al het kwaad aan Uwe voet verneren.

Weer ook o Heer', oneindig Alvermogen
De raadslog die men tegen 't heilig woord
Van U bedenkt, door boosheid aangespoord
Opdat men blijft op Uwe waarheid bogen.

Totdat eens koom' al die volkomenheden
Uws rijks, waarin Gij 't al in al zult zijn
En bij de glans der zaal'ge zonneshijn
Volmaakt o Heer' zult worden aangebeden.

Op 21 augustus hopen twee bekenden voor te gaan, namelijk ons gemeentelid kandidaat Schouten en oud-gemeentelid ds. Mulder, nu nog te Krimpen aan de IJssel maar binnenkort predikant te Dordrecht. Zelf hoop ik die zondag in Jaarsveld te zijn waar ik gedoopt ben, belijdenis deed en de gemeentezang begeleidde. De middagdienst hoop ik in –zoals iemand dat ooit zei– 'de kathedraal van Gortel' te leiden. Gezegende diensten toegewenst.

Ter overdenking

Wat is het middel om de vrees weg te nemen en om van de vrees te genezen? Dat wij steunen op de beloften van God. Men mag zich wapenen met de beloften van Gods Woord (...) Opdat de beloften in ons hart wortel schieten is het noodzakelijk eigen oordeel vaarwel te zeggen. We moeten ons los maken van de bekrompenheid van het vlees en ons door geloof boven de wereld verheffen (Johannes Calvijn).

de redactie